

Кузнєцов О.Г.
ад'юнкт кафедри
оперативно-розшукової діяльності
та спеціальної техніки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ПОВ'ЯЗАНИМИ З НЕЗАКОННИМ ОБІГОМ ЗБРОЇ, БОЄПРИПАСІВ ТА ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ)

Дослідження проблем оперативно-розшукової протидії злочинам пов'язаними зі зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами є однією з умов напрацювання ефективних форм та методів протидії цим злочинам. Для досягнення об'єктивності результатів дослідження проблем оперативно-розшукової протидії злочинам пов'язаними зі зброєю, боєприпасами та вибуховими речовинами необхідним є використання результатів опитування працівників оперативних підрозділів щодо оцінки діяльності роботи підрозділів кримінальної поліції як основних суб'єктів оперативно-розшукової діяльності.

У дослідженні брали участь 214 працівників підрозділів кримінальної поліції, зокрема 101 працівника ГУНП України в Дніпропетровській області, 27 працівників ГУНП України в Полтавській області, 32 працівників ГУНП України в Запорізькій області, 7 працівників ГУНП України в Київській області, 47 працівників ГУНП України в Львівській області. З них, до 3 років мають стаж роботи 57 працівника (26 %), до 5 років – 25 (11 %), до 10 років – 72 (34 %), до 15 років – 59 (25 %), до 20 років – 14 (7 %), більше 20 років – 7 (3 %).

З числа респондентів у дослідженні брали участь 214 працівників карного розшуку. З них, до 3 років мають стаж роботи в органах Національної поліції (ОВС) 73 працівника (34 %), до 5 років – 57 (26 %), до 10 років – 41 (19 %), до 15 років – 43 (20 %).

70 працівників карного розшуку (33 %) мають стаж роботи в оперативних підрозділах органів Національної поліції (ОВС) до 3 років, до 5 років – 55 (26 %), до 10 років – 62 (29 %), до 15 років – 25 (12 %), до 20 років – 2 (1 %), більше 20 років – 1 (1 %).

Нами було поставлено 6 питань, присвячених аналізу різних аспектів проблем оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаними з незаконним обігом зброї, боєприпасів та вибухових речовин, та запропоновані варіанти відповідей. У деяких питаннях, крім запропонованих відповідей, пропонувалося респондентам надати й власні варіанти відповідей.

У питаннях було передбачено декілька варіантів відповідей, тому загальна сума відповідей не дорівнюється 100 %. Ми намагалися з'ясувати ступінь значимості запропонованої відповіді.

Результатами анкетування працівників карного розшуку виявилися наступними:

1. На питання, як Ви оцінюєте ефективність оперативно-розшукової протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, «так» відповіли 15 % працівників карного розшуку, «ні» – 73 %, «власний варіант відповіді» – 1 %.

У графі «власний варіант відповіді» наступні відповіді: недостатня ефективність на стадії запобігання.

2. Респондентам було запропоновано назвати основні джерела отримання оперативної інформації про факти незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин: від позаштатних негласних працівників» дали відповідь 75% працівників, «від громадськості» – 20% працівників, «моніторингу засобів масової інформації» – 5%, «проведення оперативно-розшукових заходів безпосередньо працівниками підрозділів карного розшуку» – 74%, «проведення оперативно-технічних заходів» – 23%, «проведення оперативно-розшукових заходів підрозділами оперативної служби» – 4%.

3. На питання, як Ви оцінюєте роботу осіб, які конфіденційно співробітничать з органами Національної поліції, про факти незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин «достатньо» відповіло 22 %, «недостатньо» – 78 %.

У графі «власний варіант відповіді» запропоновано наступні відповіді: недостатньо через відсутність вказаних осіб належної мотивації, а також через недостатнє матеріальне стимулювання останніх.

4. Було запропоновано назвати основні проблеми оперативно-розшукової протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, зокрема: «недосконалість КПК України, Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» – 59%, «недосконалість нормативно-правових актів, які спрямовані на протидію незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин» – 56%, «неефективність організації в органах Національної поліції роботи щодо виявлення фактів незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин» – 22%, «неефективність використання тактичних прийомів щодо виявлення фактів незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин» – 33%, «низькій рівень роботи негласного апарату, який використовується під час протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин» – 23%.

У графі «власний варіант відповіді» запропоновано наступні відповіді: відсутність матеріального забезпечення для проведення негласної роботи.

5. На питання, як Ви оцінюєте ефективність взаємодії підрозділів кар-

ного розшуку зі слідчими під час протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, «достатньо» - 33%, «недостатньо» – 58 %, «відсутня взаємодія» – 14 %,

6. На питання, як Ви оцінюєте ефективність взаємодії підрозділів карного розшуку з іншими правоохоронними органами та судом під час протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин, відповіло «достатньо» – 29 % працівників карного розшуку, «недостатньо» – 58 %, «відсутня взаємодія» – 12%.

Таким чином, аналіз результатів анкетування працівників карного розшуку дають підстави зробити певні загальні висновки:

1. Більшість респондентів вважають, що ефективність оперативно-розшукової протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин є недостатньою.

2. Основними джерелами отримання оперативної інформації про факти незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин від позаштатних негласних працівників та проведення оперативно-розшукових заходів безпосередньо працівниками підрозділів карного розшуку.

3. Роботу осіб, які конфіденційно співробітничать з органами Національної поліції, про факти незаконного обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин також вважають недостатньою.

4. Основною проблемою оперативно-розшукової протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин є недосконалість КПК України, Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», недосконалість нормативно-правових актів, які спрямовані на протидію цим суспільно небезпечним діянням.

5. Недостатньою вважають ефективність взаємодії підрозділів карного розшуку зі слідчими та з іншими правоохоронними органами та судом під час протидії незаконному обігу вогнепальної зброї, бойових припасів, вибухових речовин